

La plaça de la Diputació Provincial

144

En el ple municipal del 5 d'abril de 1.963 s'acordà de retolar la plaça de nova creació situada entre l'avinguda de sant Francesc i el carrer de Gaspar Casal amb la denominació de «Plaza de la Excelentísima Diputación Provincial». Presidia l'Ajuntament el doctor Pere Ordis, el qual al cap de quatre anys seria nomenat president de la Diputació.

A final dels anys cinquanta, hom traçà el projecte d'urbanització que afectava el gran pati de l'Hospici (oficialment «Hogar Infantil de Ntra. Sra. de la Misericòrdia»). Aquest projecte comprenia l'obertura d'un carrer de 15 metres des de la Gran Via de Jaume I fins a la plaça de Sant Francesc i la urbanització de la zona que ocupava el pati esmentat i una part dels carrers d'en Fontanilles i d'en Ginesta. El pressupost inicial de les obres totalitzava 4.250.000 pessetes.

El 9 d'octubre de 1.959 l'ajuntament adjudicà l'execució del projecte d'urbanització de la zona annexa a l'Hospici a favor d'ECISA per la quantitat de 2.978.059'15 pessetes. S'hi treballà durant el 1.961 i 1.962.

La plaça enfronta pel nord amb el carrer de sant Francesc i a migdia amb el carrer de Gaspar Casal. A les bandes de llevant i

de ponent s'alcen sengles edificis porticats, el de llevant dedicat a oficines de la gestoria cànovas i a pisos familiars, i el de ponent ocupat per la Compañia Telefónica.

L'espai rectangular de la plaça és una illa de repòs, equipada amb bancs i enjardinada amb una massa arbòria ben variada: 20 castanyers d'índies, 2 xiprers, 4 pins, 8 dracenes, 2 margallons i un cas únic de pitosporus en forma d'arbre. A la part corresponent als arbusts hi trobem 65 m2 de pitosporus en la forma normal. També hi identifiquem 144 m2 de gespa (enaymus japonicus) i 48 m2 de flors.

EL MONUMENT ALS CAIGUTS

Al bell mig de la plaça s'alça el monument als caiguts, el qual té la seva història particular, molt més interessant que la concreció del mateix monument.

D'antuvi, el monument als caiguts arrenca d'un projecte de monument a Anselm Clavé, que havia estat costejat per subscripció popular, a iniciativa dels Cors de Clavé. Quan esclatà la guerra civil estava força avançat i després del 1.939, hom l'aprofità per tal de transformar-lo —amb l'afegit d'una creu, un escut amb voltor i una taula per celebrar-hi missa— en el monu-

ment a «los caídos» del bàndol vencedor de la guerra civil. L'emplaçament inicial d'aquest obelisc commemoratiu va ser l'avinguda de Ramon Folch, davant mateix de Correus, al mig d'una placeta que tenia bancs de pedra. Hi fou solemnement inaugurat el 7 de juny de 1.942, en presència de les autoritats i jerarquies del moment, amb una missa de campanya celebrada per mossèn Tomàs Noguer. El pro-

jecte del monument s'ha d'atribuir als arquitectes Joan Gordillo i Ignaci Bosch.

La inauguració oficial de la plaça de la Diputació Provincial se celebrà el 3 de febrer de 1.964, dins el programa d'actes del XXV Aniversari de la «liberación de la ciudad». El canonge Ramon Baranera, que complia també el vint-i-cinquè aniversari d'entrada a la ciutat amb les tropes franquistes, digué la missa de campanya a l'altar del monument i el governador Hellín descobrí la placa que donava nom al recinte. Hi hagué parlaments de l'alcalde Ordis, del president de la Diputació senyor de Llobet, i del mateix governador.

Amb la nova situació política, el març de 1.980, el monument va ser objecte de diverses pintades i al final hom el reconvertí, després de treure-li aquella placa que deia «Caídos por Dios y por España; ¡Presentes!», en un monument a tots els morts de la guerra.

LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL

Històricament la Diputació Provincial és un organisme administratiu i econòmic que fou creat per la Constitució del 1.812, i que s'adaptà a la divisió provincial del 1.833. La creació

de les diputacions, després d'un segle de centralisme extremós, representà una certa autonomia administrativa, però en el cas de Catalunya desarticulà el Principat en quatre entitats separades. Aquest fet inoportú fou obviat el 1.913 quan el govern de Madrid autoritzà la unió de les diputacions que s'hi avinguessin i es creà la Mancomunitat, la qual va ser dissolta en temps de Primo de Rivera. Durant la II República, les diputacions catalanes passaren a dependre de la Generalitat i a les tres províncies no barcelonines hi actuà un comissari delegat. També després de la mort de Franco s'alçaren veus a favor de la desaparició de les diputacions catalanes. Es curiós de constatar com alguns dels que abans—d'ahir proposaven aquesta mesura ara són grans defensors del manteniment de les diputacions.

La Diputació de Girona, a través de diferents formes històriques de nomenament o d'elecció, ha estat a mans de gent ben diversa, normalment de tendència conservadora. Entre els presidents a part dels més actuals i coneguts, recordem aquí el nom del figuerenc Joan Matas, els dels escriptors Narcís Heras i Carles de Camps, i el del lluitador empordanès Francesc Maranges.

J. Clara

ASOCIACION MUTUAL LAYETANA
Mutua Patronal de Accidentes de Trabajo n.º 39

Serveis de:

MEDICINA PREVENTIVA
SEGURETAT
ASSISTÈNCIA
SANITÀRIA
REHABILITZACIÓ
REEDUCACIÓ
PROFESSIONAL

SUCURSAL A GIRONA:

Gran Via de Jaume I, 33, 3r. 1ª. - Tel. 20 09 98

DELEGACIONS A LES PRINCIPALS POBLACIONS

**MÉS DE 50 ANYS AL SERVEI DE LES
EMPRESSES ASSOCIADES I DELS SEUS
TREBALLADORS**

Estudia B.U.P i C.O.U. ALS EE.UU.

CURS ACADÈMIC

Convivència en família. Assistència a una High School, 10/11 mesos. Convalidació del curs a Espanya. Assegurança mèdica. Vol regular Barcelona/Nova York/Barcelona.

TOT INCLÒS, 525.000 ptes.

Reunió informativa amb ex-alumnes i pares, dia 5 de desembre a l'INSTITUTO DE ESTUDIOS NORTEAMERICANOS.

Per a més informació: (93) 211 75 41
Av. República Argentina, 28
08023 BARCELONA